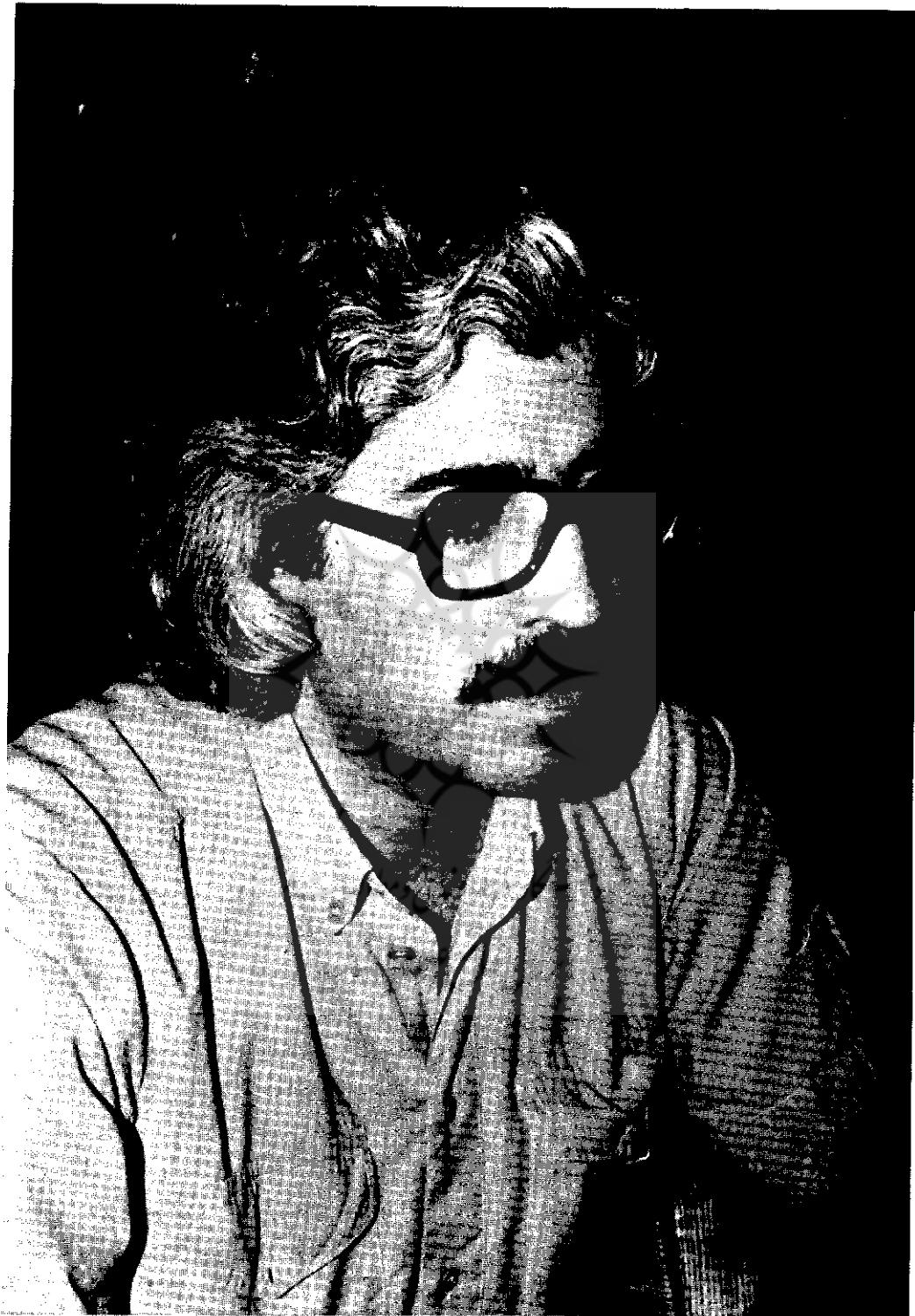

بیاد رضامافی خطاط حاصل
 که در اوج شکوه ائم
 روی در نهاب خاک گشید.

هرم ترین خصیصه رضامافی، انسانیت او بود.

اولین استاد وی در زمینه هنر خطاطی، استاد اعتقدای بود که در آن زمان کتب خطی موزه آستان قدس رضوی را مرمت می کرد، رضامافی نخستین گام در راه فراگیری هنر را در نزد این استاد برداشت. مدت زمانی بیش نگذشته بود که با توجه به تلاش و شوق و استعدادی که در زمینه خط داشت، توانست توجه و تحسین استادش را برانگیزد. در سال ۱۳۴۷ برای کسب تجربه بیشتر به تهران آمد و پس از مدتها کار و تلاش برای پیشبرد کارش در سال ۱۳۴۳ به کلاس های آزاد خوش نویسی رفت. استاد و معلم او در این مرحله مرحوم استاد حسین میرخانی بود که خود استاد با تجربه ای در هنر خطاطی به شمار

● در نخستین روزهای پاییز امسال، چهارم مهرماه سال ۱۳۶۱ رضامافی هنرمند خطاط و نقاش معاصر ایران در سن ۳۹ سالگی دیده از جهان فروبست. مرگ این هنرمند جوان در عنفوان شکوفایی واستعداد باعث اندوه بسیاری از هنردوستان گردید. رضامافی در پنج آذرماه ۱۳۲۲ در شهر مقدس مشهد بدنیا آمد. علاقه و گرایش به هنر از همان دوران نوجوانی دروی آشکار بود. چراکه درخانواده ای می زیست که پدر به کار زرگری و حکاکی مشغول بود و برادر بزرگتر در زمینه نقاشی کارمی کرد. با توجه به این مهم رضامافی نیز در کنار پدر و برادر تلاش و تمرین را آغاز کرد.

بنیان‌گذار این شیوه گردید. هم بدین دلیل باجرئت می‌توان گفت که او هرگز خط را فدای نقاشی نکرد و حرمت این هنررا ازیاد نبرد. ناگفته نگذاریم که بعد از او بسیاری این شیوه را دربال کردند، اما هرگز نتوانستند چونان اودراین شیوه تحول یا گامی اساسی بردارند.

رضامافی براستی عاشق ولباخته هنرخطاطی بود. هم او بود که با توجه به مهارتی که در هنرنقاشی داشت هرگز نخواست به عنوان نقاش مطرح شود و میل داشت یک خوشنویس باقی بماند.

در فاصله سالهای ۱۳۴۸-۱۳۴۶ با تأثیر پدری شدید از کارهای میرزا غلامرضا تمرین و تلاش درنوشتن سیاه مشق را بی وقهه ادامه داد چنانکه سیاه مشق‌های حاصل این سالها دقیقاً باد و نمایانگر قلم توانای میرزا غلامرضا را برای دوستداران هنر خطاطی زنده می‌کرد.

سپس سیاه مشق طرح کتبیه بر جسته سرامیک را دربال کرد و دراین زمینه نیز آثار بالارزشی از خوبی بیاد گذاشت.

زمینه اغلب کارهای اورنگ قهوه‌ای بود. رنگی که به او امکان می‌داد تاضمن حفظ اصالات‌های خطاطان نام آور گشته، بتواند اصالات و وقار بیشتر به هنریش بخشید، وی عقیده داشت که رنگ قهوه‌ای از اصالات زیادی برخوراراست و به مدد این رنگ می‌توان به تجربه و کمال رسید. هم بدین دلیل کمتر میل داشت از رنگ‌های متعدد در کارهایش استفاده کند.

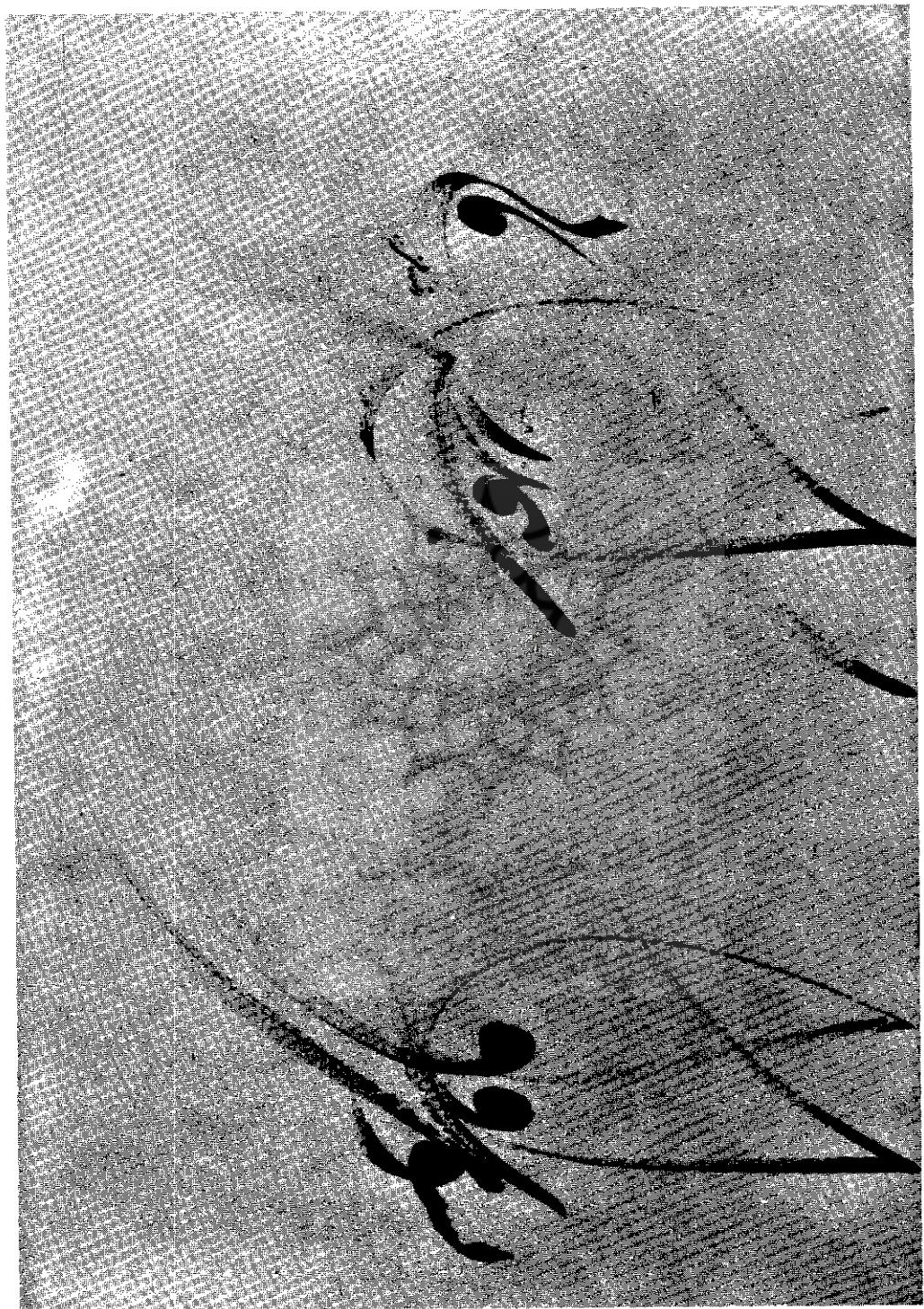
مهم‌ترین خصیصه رضامافی، انسانیت او بود. خصیصه‌ای که بی تردید آنانی که وی را لذت‌دیک می‌شناختند بخوبی برآن صحه می‌گذارند. انسانی بود معتقد و پاک اندیشه، درجایی می‌گوید «در خلق یک اثر نیرویی آسمانی بمن الهام می‌بخشد کمتر کسی می‌تواند احساس کند که وقتی زانوان من

می‌رفت. او در این سال‌ها شدیداً تحت تأثیر شیوه میرزا غلامرضا اصفهانی، هنرمند با استعداد هنر خطاطی قرن سیزدهم قرار داشت و بیشتر به شیوه این استاد خط می‌نوشت. مرحوم استاد حسین میرخانی وقتی این گرایش وعلاقه را در رضا مافی یافت، نه تنها او را زادمه راه میرزا غلامرضا بازنشاشت، بلکه به تشویق او نیز همت کرد. زیرا نیک می‌دانست که رضا مافی می‌تواند میراث پربار و پر ارزش خط را نه تنها حفظ کند، بلکه به آن جلوه‌های خاص و تازه‌ای نیز بپخشند، چنانکه پیش بینی استاد میرخانی به حقیقت پیوست و رضا مافی با حفظ امانت داری بسیار میرزا غلامرضا زمان خویش شد.

رضامافی دوره چهارساله کلاس‌های آزاد خوشنویسی را بدلیل بروز استعداد و تلاش و کوشش مداوم به مدن سه سال با کیفیت ممتاز به اتمام رسانید. جدیت و شوق بسیار او در یافتن شیوه‌ای نوبرای اعتبار بخشیدن به هنر خطاطی دمی اندیشه‌اش را آرام نمی‌گذاشت. هم بدین دلیل به خط نقاشی روی آورد. دراین زمان او در نتیجه و نتیجه شکسته صاحب مهارت و اعتباری و یزه شده بود. هم بدین دلیل باشامت بسیار نتیجه شد راوارد نقاشی خط کرد. این کار در آن زمان که کسی رایارای چنین ابتکاری نسبود کاری حساس به شمارمی آمد، اما هنرمند جوان که سری پر شور و عشقی و افریه هنر خطاطی داشت، با توجه به استعداد قابل توجه اش در هنر نقاشی، شیوه نقاشی خط را اغذی کرد. با تمام واکنش‌ها و ایرادهایی که عده‌ای براوروا داشتند، او با ایمان و اعتقادی فرخور تحسین نه تنها میدان خالی نکرد، بلکه این شیوه را با تلاش بیشتر دربال کرد.

رضامافی با درک ارزش‌های والای هنر خطاطی پیشینیان و استادانی چون کلهر، میرعماد و میرزا غلامرضا نقاشی خط را پیشه کرد و به اعتباری

فَسِرْكَفْتُمْ لَا يَوْمٌ
صَبْطَرْ كَطْهَرْ

مَلُوكْ لَيْلَةَ سَرْكَسْ
عَزْ خَرْ قَسْدَرْ خَرْ

سَرْخَلَارْ دَرْكَنْ سَعْ كَوْهْ مَرْ
لَهْ عَزْ كَنْ

دَلْكَدْ جَسْدْ جَدْ كَرْ كَلْ
دَرْ جَسْدْ كَلْ كَلْ

به آهنگ کش آمدن قلم روی کاغذ به رقص می‌آید
در چه دنیای سیرمی کنم.»

مروری بر کارنامه هنری رضا مافی:
سال ۱۳۴۶-بر پایی نمایشگاه درموزه ایران باستان
سالهای ۵۴-۵۳-۵۲-۵۱-۵۰-۴۹-۴۸-۴۷
بر پایی نمایشگاه‌های انفرادی.
سال ۱۹۷۱ بر پایی نمایشگاه جمعی در پاریس
سال ۱۹۷۲ بر پایی نمایشگاه انفرادی در پاریس
سال ۱۳۵۰ نمایشگاه انفرادی-تهران-نمایشگاه هنرمندان معاصر-موزه ایران باستان.
سال ۱۳۵۱-نمایشگاه جمعی تالار دانشکده هنرهای زیبا
سال ۱۳۵۲ شرکت درنمایشگاه هنرمندان ایران در پاکستان
سال ۱۳۵۳ نمایشگاه جمعی در گالری لوترک
سال ۱۳۵۴ نمایشگاه سیمایی از هنر معاصر ایران
سال ۱۹۷۶ شرکت درنمایشگاه خط جشنواره هنر اسلامی در لندن
سال ۱۳۵۵ شرکت درنمایشگاه جهانی بلوزیا (ایتالیا) و بال (سویس)
سال ۱۳۵۸ بر پایی نمایشگاه انفرادی در بزرگداشت شهدای انقلاب اسلامی در باغ فردوس.

هم بدین دلیل این درویشی و پاک‌دلی و ایمان بود که وی را در اوج تجربه به وارستگی و پرهیز از دعا و غرور و امنی داشت. چندانکه در زیر آخرین کارهایش «مجنون رضامافی»، «دلشکسته رضامافی» اضافی کرد.

ارزش‌هارا پاس می‌داشت. هرگز دلستگی واحترامش را، حق شناسی اش را زیاد نمی‌برد. چندانکه در بادا داشتی که ازاوباقی مانده است می‌نویسد: «آنچه را که در درونم با آنها زندگی کرده‌ام آثاری بوده که خلق کرده‌ام و آثاری بوده است که پیشینیان خلق کرده‌اند.»

او هنرمندی پرکار بود. روزی هیجده ساعت کار می‌کرد. همه گاه در تلاش تجربه آموزی و یافتن شیوه‌های تازه‌ای در هنرخطاطی بود و به روایت برادر حتی روزهای جمعه نیز دست از کارنمی کشید. شتاب داشت تا آنجا که در توان دارد بیاموزد. انگار که احساس می‌کرد فرستاد چندانی نخواهد داشت. هم بدین دلیل در طول ۲۴ سال کار مدادوم و تلاش بی‌گیراز محدود هنرمندانی است که توشه‌ای پر بار و ماندنی از خود بیاد گار گذاشته است.

بعداز پیروزی انقلاب مقدس اسلامی ایران در سال ۱۳۵۸ نمایشگاهی از آخرین کارهایش را بپاکرد و چندانکه در بر شور این نمایشگاه نوشته شده وی نقدینه‌ای را که از راه فروش تابلوهای این نمایشگاه بدست آورد برای نوشتن سنگ نبشه‌ای برای شهدای انقلاب اسلامی در نظر گرفت.

رضامافی با چنین استعداد و شخصیتی در طول عمر کوتاه ۳۹ ساله اش جایگاه پر ازشی در هنر این سرزمین یافت و مرگش بی تردید ضایعه‌ای بی‌جهان درباروری هنرخطاطی این سرزمین به شمار می‌رود.